

ARBEIDSDOKUMENT

PLANSTRATEGI 2024-2027

**Hvordan skal VI I LAG utvikle et mer
attraktivt og bærekraftig Levanger?**

Vedtatt i kommunestyrets sak .....

I arbeidsdokumentet er det lagt inn forklaringer i rød tekst som skal fjernes før Planstrategi 2024-2027 vedtas.

Visjon: Triveligst i Trøndelag

Innhold:

1. Innledning	3
2. Bærekraftig samfunnsutvikling.....	3
3. Målbilde 2040.....	4
4. Strategiske valg for samfunnsutviklingen	7
5. Overordnede muligheter og utfordringer	7
6. Planer og planbehov.....	14
7. Helhetlig planlegging	16
7.1. <i>Krav til helhetlig planlegging i lovverket .....</i>	<i>16</i>
7.2. <i>Plan- og styringssystemet .....</i>	<i>16</i>
7.3. <i>Levanger kommunes planer .....</i>	<i>18</i>
7.4. <i>Planenes roller i plan- og styringssystemet .....</i>	<i>19</i>
7.5. <i>Lokale nøkkelaktører i planleggingen .....</i>	<i>20</i>

1. Innledning

I henhold til *plan- og bygningslovens § 10-1* skal kommunestyret minst en gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.

Planstrategien er kommunestyrets verktøy for å angi overordnet og langsiktig retning for bærekraftig planlegging og utvikling i årene framover. Den skal omhandle strategiske valg knyttet til samfunnsutviklingen, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer og sektorenes virksomhet, og et planprogram som viser planer som skal revideres eller utarbeides for å oppnå ønsket utvikling.

Planstrategien er også et verktøy for å bedre samhandlingen om planoppgaver mellom kommunalt og regionalt nivå.

Hvert fjerde år legger regjeringen frem nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. De nasjonale forventningene skal følges opp i planstrategien og i kommunale planer.

For å sikre tilstrekkelig bredde i kunnskapsgrunnlaget for de strategiske valgene for samfunnsutviklingen, bidrar alle kommunale planområder både på kommuneplannivå og temaplannivå til å utarbeide *Helhetlige samfunnsanalyse* for Levanger kommune. *Helhetlig samfunnsanalyse* omhandler kunnskapsgrunnlag, beskrivelser av utviklingstrekk og analyser av utfordringer som må håndteres og muligheter som kan tas i bruk for å sikre bærekraftig utvikling i årene framover. *Helhetlig samfunnsanalyse* legges til grunn for all kommunal planlegging.

Gjennom planstrategien angir kommunestyret retning for bærekraftig utvikling og planlegging i Levanger, og styrer hvilke planoppgaver som skal prioriteres for å oppnå den ønskede utviklingen.

2. Bærekraftig samfunnsutvikling

Plan- og bygningsloven, Kommuneloven og Folkehelseloven krever at kommunene skal planlegge langsiktig og helhetlig for bærekraftig utvikling, for å bidra til å nå [FNs 17 bærekraftsmål](#) og [169 delmål](#) som er verdens felles arbeidsplan.

FN definerer bærekraftig utvikling som: ***«Utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine».***

FN's bærekraftsmål

Bærekraftsmålene reflekterer tre dimensjoner som er gjensidig avhengige, påvirker hverandre og må ivaretas samtidig for at noe skal være bærekraftig: miljø- og klimamessig bærekraft, sosial bærekraft og økonomisk bærekraft. Planleggingen skal sikre at hensynet til bærekraftsdimensjonene balanseres i kommunens drift og utvikling.

3. Målbilde 2040

Forklarende tekst som skal tas ut før planstrategien vedtas:

Dette er det samme målbildet som står i Planstrategi 2020-2023.

Forklarende tekst som skal inngå i planstrategien:

For å kunne drøfte strategiske valg for samfunnsutviklingen trengs det å avklare en retning for utviklingen. I en undersøkelse i 2019 fortalte lokale ungdommer om sine drømmer for Levanger. Barn og unge er Levangers framtid. Deres stemme er viktig. Derfor er disse drømmene sammen med FNs bærekraftsmål, lagt til grunn for kommunens langsiktige målbilde.

Det ble kåret en vinner av undersøkelsen blant ungdommene. Vinneren er gjengitt i målbildets del 1. I del 2 er de øvrige deltakernes drømmer skrevet sammen. I tillegg er det tatt inn innspill som kom fra rådene i høringen på Planstrategi 2020-2023.

DEL 1: FREMTIDSDRØM FOR LEVANGER

«Ren luft trekkes ned i lungene dine mens du sykler ned langs Kirkegata. Bussen kommer lydløst opp ved siden av deg. Sjøføren vinker, og du vinker tilbake. Ellers er det ikke mange biler å se ute nå så sent på kvelden. Gatelysene følger deg samme hvilken vei du tar, og du føler deg trygg. Du passerer 7-eleven. En ungdomsgjeng står utenfor og ler og tuller. De vinker, og du vinker tilbake. Du tar til høyre i rundkjøringen og sykler mot Leira. Lenger framme på veien ser du to menn komme

gående. For noen år siden ville du ha tatt opp mobilen og latet som du snakket med mamma, men det trenger du ikke nå, for nå føler du deg trygg. Du nærmer deg dem. De vinker, og du vinker tilbake. Når du kommer over brua og forbi Elberg kan du se leirabanen. Der blir du møtt med latter og spill. Nye landsmenn og lokale ungdommer, spiller og leker sammen for å bli kjent med hverandre. Det er ikke lenge siden de nye landsmennene kom, og noen av dem er ennå ikke landsmenn, men alle er velkommen her. Du merker at du har stoppet opp og nå står du bare og smiler. Du er glad, og du er trygg. En kvinne borte ved fotballbanen har fått øye på deg og hun vinker og smiler. Du skal til å vinke tilbake da du ser hvem det er:

DET ER FRAMTIDEN, OG HUN STRÅLER!

DEL 2: FREMTIDSDRØM FOR LEVANGER

LEVANGER OPPLEVES SOM EN FRAMOVERLENT OG SMART KOMMUNE PREGET AV HJERTEVARME, FELLESSKAP OG FORNYELSE, DER VI I LAG FINNER DE GODE LØSNINGENE FOR AT ALLE KAN LEVE GODE LIV.

Kommunen vår er trivelig, og vi føler oss trygge til alle tider på døgnet uansett hvor vi er. Veiene er opplyste. Vi har sykehus. Alle kjenner noen som man kan stole på. Samfunnet er sunt, og rus er ikke et problem.

Alle innbyggerne er ressurser i egne og andres liv, og opplever mestring og god livskvalitet. Levanger er en aldersvennlig kommune, og mennesker som bor på institusjon har like mye frihet som innbyggere som bor hjemme. Skolemiljøet er veldig godt, og vi har fine barnehager og skoler med flinke ansatte.

Befolkningen øker jevnt, næringslivet er mangfoldig og nyskapende og andelen yrkesaktive er høy, også for de med behov for tilrettelagt arbeid. Levangers plassering midt i en stor arbeidsmarkedsregion og at vi har viktige kompetansemiljøer, offentlige arbeidsplasser og en nytenkende handelsnæring, bidrar til dette. Mange har skapt sin egen og andres arbeidsplass basert på kultur- og naturressurser.

Levanger er en viktig landbrukskommune, og barna lærer om landbruket, hvor maten vår kommer fra, at vi trenger bonden for at Norge skal gå rundt og at norsk mat er et sunt og bra for miljøet.

Bolysten er stor både i bygd og by. Det finnes ulike botilbud. Noen bor i hus med hage og noen bor i leilighet. Mange bor nært familie og venner.

UANSETT OM DU ER BARN, UNGDOM, VOKSEN, GAMMEL, SER ELLER HØRER DÅRLIG, HAR BEHOV FOR Å BRUKE RULLATOR, RULLESTOL ELLER ANDRE HJELPEMIDLER, SÅ KAN DU FERDES TRYGT I HELE LEVANGER.

Kollektivtilbudet er godt. Et godt buss- og togtilbud og parkeringsmuligheter i tilknytning til kollektivtransporten gjør det enkelt å reise mellom byen og bygdene. Mange sykler og går, det er mulig å låne bysykler og å reise med førerløs buss eller ferge.

I Levanger er folk sosiale og hyggelige mot hverandre. Vi sier "hei" når vi går forbi noen. Om vi ser noen som har slått seg, så spør vi om det går bra. Hvis noen bærer mye, spør vi om de trenger hjelp. Alle er sammen, tar vare på hverandre og hjelper om det er noe.

ALLE BARN, UNGDOM, VOKSNE OG ELDRE HAR MULIGHET TIL Å HOLDE PÅ MED DET DE SELV ØNSKER PÅ FRITIDEN, KAN MØTES OG VÆRE SOSIALE. DET ER LETT Å FINNE AKTIVITETER SOM FAMILIER OG ANDRE GRUPPER KAN GJØRE SAMMEN.

17. mai med barnetog, borgertog og russ og ulike arrangementer som barneteater, gjør at folk treffes, blir venner og har det gøy. Vi får en følelse av at alle er én familie når vi er med på det. Fordi alle er snille med hverandre trenger ikke barn å være redde for andre. Ingen trenger å ha moteklær, alle familiene har nok med penger og ingen blir mobbet eller plaget. Dette gjør at folk er glade.

I hele kommunen finnes det varierte møteplasser og aktivitetsmuligheter. Frivillige organisasjoner har høy status og god tilgang til lokaler. Alle forstår at vi er avhengige av frivilligheten for at samfunnet skal fungere godt.

Kinoen er viktig. Det samme er skateparken og Torsbustaden Alpinsenter som ble utbygd for noen år siden. I Trønderhallen som har ti-meters stupebrett, gjennomføres gaming-arrangementer.

Rundt om i kommunen finnes det fotballbaner. Levanger har også en trampolinepark der man kan ha det gøy og trene, samtidig som man er sammen med venner. Innimellom har kommunen besøk av tivoli med spillmaskiner. Noen ganger er det «nattcup» eller turneringer hvor man kan melde seg på og møte andre, og det er konserter for ungdom under 18 år. Dette gjør at det er enkelt å bli kjent med barn og unge fra andre skoler og å få en større omgangskrets!

Trehusbyen Levanger er en kjempetin og ren by med glade mennesker, godt miljø og mange gamle hus. Byen har lekeplasser til barna, strand og badebasseng. Det finnes restauranter og kaféer der det er koselig å gå og der vi kan sette oss ned sammen med venner. Det er også fine parker, den ene ligner på Vigelandsparken. Her er det flere butikker som gir variasjon, brede fortau og ei lang gågate som gjør at det er trygt for gående. På sommeren er det pyntet med masse blomster.

Byen har også bibliotek og kulturscener, bakerier, isbarer, kaffebarer og en kebabsjappe. Blant annet finnes det en Starbucks der folk kan møtes og der det er plass til mange. De som jobber der er snille, og lager drikker det er spennende å smake. I Levanger er det også et kjøpesenter med flere butikker.

DET ER RENT OG FINT OVER ALT FORDI VI RESIRKULERER OG HAR GODE SØPPELORDNINGER. INGEN KASTER SØPPEL DER DE IKKE SKAL, OG ALLE HJELPER TIL MED Å PLUKKE OPP DET SOM LIKEVEL KASTES.

Å ta vare på naturen og miljøet, og å gjøre det som er best for kloden, er viktig for oss. Levanger har mange turmuligheter fra fjord til fjell, og spennende turistattraksjoner. Det gjør at vi kan gå lange turer, nyte natur uten søppel og møte andre i gapahuker som har varme, slik at de også kan brukes når det er kaldt ute.

Levangers plassering midt i Trøndelag og alle opplevelsesmulighetene gjør at Levanger er et attraktivt sted å bo og besøke, og et foretrukket møtested og vertskap for mange og ulike typer idretts- og kulturarrangementer.

4. Strategiske valg for samfunnsutviklingen

Forklarende tekst som skal inngå i planstrategien:

De strategiske valgene for samfunnsutviklingen gir overordnet retning for Levanger kommunes planlegging og utvikling. De strategiske valgene brytes ned til mål og strategier for kommunen som lokalsamfunn og kommuneorganisasjon i Kommuneplanens samfunnsdel. Målene og strategiene i samfunnsdelen følges opp i Kommuneplanens arealdel og i temaplaner, gjennom ressursfordeling, tiltak og oppdrag/endrings- og utviklingsprosesser i Handlings- og økonomiplanen/budsjettet og gjennom driften.

Forklarende tekst som skal tas ut før planstrategien vedtas:

Strategiske valg for samfunnsutviklingen i Planstrategi 2020-2023 (vedtatt okt. 2020) ligger til grunn for satsingsområdene i Kommuneplanens samfunnsdel (vedtatt mai 2021). For å tydeliggjøre koblingen mellom Planstrategien og Kommuneplanens samfunnsdel, foreslås det at satsingsområdene i samfunnsdelen nå tas inn som strategiske valg for samfunnsutviklingen i Planstrategi 2024-2027 som vist under.

- Levanger, en samskapende kommune
- Livskvalitet, verdighet og tilhørighet
- Bærekraftige og attraktive lokalsamfunn
- Kreative, nytenkende og verdiskapende miljøer

5. Overordnede muligheter og utfordringer

Forklarende tekst som skal tas ut før planstrategien vedtas:

Med utgangspunkt i Planstrategi 2020-2023 er det utarbeidet et justert forslag til utfordringer/muligheter som tar hensyn til nye kunnskapsgrunnlag og analyser. Forslaget er utarbeidet av kommunedirektøren sammen med kommunalsjefene i Strategisk lederteam og Prosessledergruppe kommuneplan. Prosessledergruppe Kommuneplan består av planledere for alle kommuneplanområdene, dvs. Oppvekst og utdanning, Helse og velferd, Næring, Kultur, Kulturmiljø, Klima/miljø/energi, Anlegg/infrastruktur, Arealforvaltning, Økonomi og HR/organisasjon.

Kommunestyrets innspill til de to viktigste sakene i kommunestyreperioden som kom i folkevalgtopplæringen i Selbu, er lagt inn under de relevante utfordringene/mulighetene med rød skrift, slik at det er mulig å vurdere om innspillene er ivaretatt på overordnet nivå. Innspillene blir

også med videre til revideringsprosessen for Kommuneplanens samfunnsdel og rulleringen av Handlings- og økonomiplanen i 2024.

Forklarende tekst som skal inngå i planstrategien:

Under beskrives de viktigste overordnede utfordringene som Levanger kommune må håndtere i årene framover, og mulighetene og ressursene som kan tas i bruk, for å sikre bærekraftig utvikling i lokalsamfunnet og kommuneorganisasjonen.

Vurderingene av overordnede utfordringer og muligheter er gjort ut fra et bredt kunnskapsgrunnlag og beskrivelser av utviklingstrekk i «Helhetlig samfunnsanalyse», som viser at endringer i globale, nasjonale, regionale og lokale forhold vil påvirke utviklingen lokalt.

Det overordnede utfordringene og mulighetene ligger til grunn for Strategiske valg for samfunnsutviklingen i kap. 4.

Miljø og klima		
Klima- og miljømessig bærekraft	Sosial bærekraft	Økonomisk bærekraft
<p>Levanger kommunes mål om å redusere utslipp av klimagasser med minst 50 – 55 % innen 2030 sammenlignet med 2009-nivået, nås ikke med dagens utvikling.</p> <p>Arbeidet med å nå klimamålet må følges opp i all kommunal planlegging, utvikling og drift. Det kreves innsats fra alle i lokalsamfunnet, og fra alle sektorer i Levanger kommune.</p> <p>Kommunenes drift og infrastruktur må omstilles til mer klimavennlige løsninger. Det innebærer lavere energiforbruk og at biologisk mangfold må ivaretas bedre enn i dag. Håndtering av vedlikeholdsetterslepet for kommunale bygg har også stor betydning for kommunens arbeid med å redusere klimagassutslipp.</p> <p>Oppfølging av FNs naturavtale krever strengere vurdering av samfunnsnyttene ved utbygging.</p> <p>Transport og jordbruk er viktige sektorer for å redusere klimagassutslipp. Endringer her krever nasjonale grep.</p> <p>EUs program «Green Deal» handler om å omstille Europa til et mer klimavennlig samfunn. Programmet får stor betydning for Norge og Levanger som følge av Norges åpne økonomi. «Green Deal» betyr blant annet at transport blir dyrere, at store deler av godstransporten skal over på bane og at jernbanekapasiteten må bygges ut betydelig. Se samme tema under <i>Samfunnssikkerhet og beredskap</i>.</p>		
Innspill fra folkevalgtopplæringen		
Klima og naturkrisen Gode klima- og miljøvalg Lettere å ta klimavennlige valg	Energibruk i Norge - redusere energibruken i bygningsmassen	
Attraktiv og bærekraftig stedsutvikling		

Utviklingen i Levanger påvirkes av mange aktører med ulike interesser og mål. Det er et kommunalt ansvar å balansere hensynet til den økologiske, økonomiske og sosiale bærekraften.

Det er viktig at barn og unge gis muligheten til å delta aktivt i stedsutviklingen, på samme måte som andre aldersgrupper. Voksne som jobber med barn og unge må fremme denne gruppens interesser, samtidig som de veileder dem om hvor og hvordan de kan være med å påvirke utviklingen.

Satsing på kunst, kultur og kulturmiljø kan bidra til et sterkere samhold, engasjement og deltakelse, og være en drivkraft for ønsket utvikling.

Levanger har mange kvaliteter i grender og større tettsteder, men ifølge innbyggerne mangler det arenaer og møteplasser innenfor kunst- og kulturområdet. Det begrenser muligheten til videre utvikling av arrangementer, og for å skape miljøer for utvikling.

Byen må utvikles for å sikre et kulturelt mangfold som ikke finnes ellers i kommunen. Det er et potensial knyttet til å gjøre sentrum i Levanger mer attraktivt gjennom bedre kulturtilbud, bedre kollektivtilbud og tilbud rettet spesielt mot barn og unge.

Trafikkløsninger i sentrum virker begrensende på trivselen og attraktiviteten i Trehusbyen Levanger. I bygdene er det behov for bedre kollektive transportløsninger.

Deler av kommunen og byen utvikles for homogent. Det kan gi utfordringer sosialt, inkluderings- og helsemessig, slik at mennesker med lik sosioøkonomisk og etnisk bakgrunn bosetter seg i samme områder i kommunen.

For å sikre at bosatte flyktninger føler seg som en del av lokalsamfunnet, bør de få økte muligheter til å delta i sosiale aktiviteter slik at de velger å bli boende i kommunen.

Innspill fra folkevalgtopplæringen

Sentrumsutvikling – bolyst
Sentrumsutvikling – mye igjen å gjøre
Sentrumsutvikling – alt for mange biler i sentrum – kollektivtrafikk

Muligheter for friluftsliv, idrett, møteplasser for barn og unge (organisert og uorganisert)
Kultur/aktivitetshus/Scene/Bibliotek
Trygt og godt vann til Ytterøy

Flere innbyggere
Bærekraftarbeid – sosial bærekraft
Framtid ungdom har tro på Bolyst i hele kommunen

Arealdisponering, transport og mobilitet

Levanger har god tilgang til ferdig regulert boligareal som gir muligheter for tilflytting og nyetablering. Levanger har på linje med resten av Innherred lite ledig næringsareal og trenger å få avsatt mer areal til dette formålet.

Levanger har et forholdsvis spredt utbyggingsmønster som skaper et stort transportbehov. Det er ressurskrevende å dekke hele området og regionen med et godt kollektivtilbud utover Trønderbanen.

Mobilitet er vanskelig for de som ikke disponerer egen bil. Bestillingstransport og tilbringertjenester fungerer ikke godt over alt. Det utfordrer også skoler og barnehager som skal formidle gode holdninger rundt det å benytte kollektiv transport.

Togtilbudet er av stor betydning og bør tilpasses både nåværende og kommende behov. Dagens takstsystem utgjør en utfordring for pendlerreiser, samt for fremtidige pendlermuligheter og prissetting for enkeltreiser.

Folk foretrekker i stor grad å reise med bil. De fleste reisene, spesielt de over 1 km, blir gjort med bil. Bruk av bil krever mer plass og fører til høyere kostnader for vedlikehold av infrastruktur sammenlignet med gåing og sykling.

Stor andel gratis parkeringsplasser og stor tilgang på parkering ved destinasjonsmål gjør det vanskelig å nå målet om flere grønne reiser.

Ved å fortette rundt stasjonene i Levanger, Skogn og Åsen, kan vi oppmuntre flere til å velge kollektivtransport, gåing og sykling som reisemåte.

Å prioritere drift og vedlikehold, spesielt om vinteren, samt å investere i tiltak som sikrer trygg parkering og pålitelige gang- og sykkelveier, kan bidra til å motivere flere til å velge andre transportmidler enn bilen.

Innspill fra folkevalgtopplæringen:	
Kollektivtrafikk	Tilrettelegge for næringsareal
Kollektivtilbud i byen	

Frivillighet, demokratiutvikling og samskaping

Klima- og miljømessig bærekraft

Sosial bærekraft

Økonomisk bærekraft

Folkevalgtets rolle er å lede utviklingen av lokalsamfunnet og se kommuneorganisasjonen som en del av det. Gjensidig tillit mellom politikk, lokalsamfunn og kommuneorganisasjonen gir gode forutsetninger for å lykkes.

Borgerundersøkelsen fra 2020 viser at innbyggerne i Levanger generelt er tilfredse med sitt bosted. Det er et klart ønske om å styrke dialogen med politikerne og øke mulighetene for innbyggerne til å påvirke kommunale beslutninger.

Det registreres en negativ trend i ungdommers trivselsfølelse og tilhørighet til kommunen. Det er av stor betydning å aktivt lytte til og følge opp barn og unge, også i førskolealderen. Det er nødvendig å styrke tverrfaglig forståelse for hva et demokratiperspektiv faktisk krever av voksne som arbeider med disse aldersgruppene.

Frivillig arbeid har stor betydning for et levende demokrati og bærekraftig samfunn. Det er et stort engasjement for lokalsamfunnene i bygd og by, innen idrett, kunst og kultur og humanitært arbeid. Sammen med folk i lokalsamfunnet kan vi prøve ut ideer, både gjennom store og små prosesser. Dette kan få folk til å føle at de har mer å si.

Kampen om folks tid gjør det stadig vanskeligere å få innbyggerne til å engasjere seg i frivillig arbeid. Derfor er det avgjørende å opprettholde en tett dialog med frivillige, for å ivareta og støtte deres innsats på viktige områder, og å samarbeide for å oppnå felles mål.

Kommunen er på tilbudssiden med utlån av lokaler. Forsamlingshus har en viktig funksjon i områder der kommunen ikke har egne lokaler til disposisjon.

Når de ansatte opplever begrenset tid og kapasitet, blir det vanskeligere å finne rom til samarbeid. I tillegg kan lovpålagte krav som gjelder for ulike avdelinger og fokus på daglig drift hindre samarbeid og helhetlige løsninger.

Regionalt samarbeid både nordover og sørover kan skape en felles drivkraft for utvikling. Siden samarbeidende kommuner noen ganger kan være i konkurranse med hverandre, er det viktig med gjensidig åpenhet og klare forventningsavklaringer.

Folkehelse, livsmestring og sosial ulikhet

Klima- og miljømessig bærekraft

Sosial bærekraft

Økonomisk bærekraft

I Levanger viser undersøkelser at innbyggerne generelt har sunnere levevaner og høyere forventet levealder sammenlignet med resten av fylket og landet. Likevel er det bekymring knyttet til økende psykiske og fysiske problemer, mobbing og ungdommers generelle tilfredshet med lokalsamfunnet.

Samarbeid med barn, unge og deres familier er viktig for å fremme trivsel og mestring.

Barnehagene og skolene har en spesiell rolle i dette samarbeidet. Det er et økende veiledningsbehov for foreldre for å være trygge i foreldrerollen.

Sosiale ulikheter påvirker helse, utdanning og livskvalitet, og utfordrer samfunnets bærekraft.

Samarbeid med frivillige om lavterskeltilbud kan bidra til sosial utjevning, som for eksempel nettverk for nybakte foreldre, der erfaringer deles og nye sosiale relasjoner både for barn og voksne oppstår. Å forsterke inkluderende tiltak for barn og unge når det gjelder deltakelse i fritidstilbud er også viktig.

Det er nødvendig med bedre samordning av tjenester for barn, unge og familier. Temaplan for forebygging av omsorgssvikt og atferdsproblemer viser retning i forhold til innsatser.

Levanger står overfor utfordringer knyttet til en økende eldre befolkning, forventet økning i antall personer med demens og færre i yrkesaktiv alder frem mot 2040.

For å møte utfordringene i folkehelsearbeidet, trenger vi nye tilnærminger der kommunens innsats tilpasses innbyggernes behov for støtte til å mestre livet og oppnå god livskvalitet.

Innspill fra folkevalgtopplæringen

Tidlig innsats – redusere behovet for barnevern

Tidlig innsats – forebyggende

Forebygging – tidlig innsats – redusere behov for barnevern

Unger – gode oppvekstvilkår – skolevei – trygg skole

Inkludering –

spesialundervisning i skolen
Skole – praktisk skole – annet enn kartlegging

Gratis skolemåltid

Skoleutbygging i Åsen

Ny skole i Åsen – tilflytting og etablering av bedrifter

Skole i Åsen

Sosial ulikhet – redusere den

Samfunn kjennetegnet på hvordan vi håndterer de svakeste

Utenforskap – ta vare på dem som ramler utenom

Sosial utjevning – rettferdig fordeling

Barn og unges leve og oppvekstvilkår – rusforebygging Ungdom må ha det bra Ungdomsklubber drevet sammen med organisasjoner – holder dem bort fra rus	Folkehelse – holde seg frisk	Utenforskap – hvordan hindre mobbingen i samfunnet Menneskerettigheter for funksjonshemmede Unge – ingen ramler utenfor – barnefattigdom – alle ha samme muligheter Barnefamilier får bo i egen bolig Utjevne økonomiske forskjeller Økonomiske ulikheter Fattigdom blant barn Redusere fattigdom
	En demenslandsby finansiert med offentlig privat samarbeid Ung demens Omsorgsarbeid i bred forstand Omsorgsarbeid i vid forstand Helse og omsorg – økt BPA	
Eldre Eldreomsorg Eldreomsorg – inkl. beholde og rekruttere ansatte, sykefravær Eldreomsorgen – ulike boformer Eldreplan for de neste 30 årene – hele omsorgstrappa	Institusjonsplasser for eldre Eldrepolitikk – sykehjemsplasser Eldre – institusjon Institusjonsplasser – helplass Institusjonsplasser	

Samfunnssikkerhet og beredskap

Klima- og miljømessig bærekraft	Sosial bærekraft	Økonomisk bærekraft
---------------------------------	------------------	---------------------

Lokale, nasjonale eller internasjonale hendelser kan føre til utrygghet, skader, pandemier og tap på områder av stor samfunnsmessig betydning.

Samfunnet må bygge opp større lagre av vitale ressurser som mat, medisiner og energi for å tåle avbrudd i lengre perioder.

Det er viktig at privatpersoner følger beredskapsråd og tar ansvar for egen sikkerhet.

Effekter av klimaendringene (våtere/villere/varmere vær) påvirker samfunnssikkerheten gjennom større risiko for tørke, brann, flom og skred. Digitalisering av samfunnet og manglende sosial inkludering øker faren for å begå kriminalitet.

Sveriges og Finlands inntreden i NATO gjør Trondheimsfjorden til et sentralt landingssted for store allierte styrker i en trussel-/krigssituasjon. Her er Fiborgtangen en aktuell lokalisering. Det gir muligheter for finansiering av oppgradering av kai, jernbane og E14 som også kan brukes for å frakte sivilt gods inn og ut av regionen. Samtidig øker det muligheten for at det i regionen finnes bombemål som en fiende vil ta ut. Se samme tema under *Miljø og klima*.

Kompetanse og arbeidskraft

Klima- og miljømessig bærekraft	Sosial bærekraft	Økonomisk bærekraft
---------------------------------	------------------	---------------------

NAV Trøndelags bedriftsundersøkelse fra 2023 viser at både offentlige og private virksomheter har store problemer med å finne nok arbeidskraft. Dette problemet kommer til å bli verre frem mot 2040 på grunn av flere eldre mennesker og færre som er tilgjengelige for arbeid.

Endringer i næringslivet skjer raskere enn man klarer å tilpasse kompetansen til arbeidstakerne. Reduksjon i linjevalg i videregående skole kan gi begrensninger for arbeidslivet å rekruttere lokale

arbeidstakere. Utstrakt negativt fokus fra enkelte yrkesgrupper kan være med på å hindre søkning til utdanninger og nødvendig tilgang på kompetanse.

Det er viktig å samarbeide tett med Nord Universitet, NTNU, Trøndelag fylkeskommune og andre viktige kunnskapsmiljøer når det gjelder innovasjon, utvikling, forskning og endring. Vi må også styrke samarbeidet med kommunene i regionen og næringslivet for å møte kompetanseutfordringene.

Innspill fra folkevalgtopplæringen

Sikre rekruttering til kommunal sektor	Ny runde med ansatte og ledere – gjøre noe med arbeidstidsordningen og sykefraværet Oppfølging av seriøsitetskrav i arbeidslivet	Arbeidsplasser i Levanger må øke
--	---	----------------------------------

Økonomi, innovasjon og verdiskaping

Klima- og miljømessig bærekraft	Sosial bærekraft	Økonomisk bærekraft
---------------------------------	------------------	---------------------

Å sikre tilstrekkelig handlingsrom i kommunen forutsetter omstilling og innsparing på 80-100 mill. kroner i kommende økonomiplanperiode.

Flere eldre, færre barn og stagnasjon i innbyggertallet i tillegg til rekrutterings- og kapasitetsutfordringer krever at vi må tenke nytt i forhold til hvilke oppgaver som skal prioriteres, og hvordan vi skal løse dem.

Press på økonomien og kortsiktige valg kan redusere muligheten for en bærekraftig samfunnsutvikling. Framover blir det viktig å finne balansen mellom drifts- og utviklingsarbeid.

Sentral beliggenhet i et stort arbeids- og bostedsmarked gjør Levanger til en attraktiv kommune å flytte til. Flere innbyggere gir muligheter for vekst og utvikling.

Den nasjonale statusen som fredet kulturmiljø, er et konkurransefortrinn. Kulturarven er en ressurs for verdiskaping og næringsutvikling.

Levanger har gode forutsetninger for næringer som fremmer gjenbruk, ombruk og sirkulærøkonomi, og som bidrar til bærekraftig utvikling.

Innspill fra folkevalgtopplæringen

Økonomi Kommuneøkonomi Skikk på kommuneøkonomien Øke driftsmarginen Dobler disposisjonsfondet i perioden Hvordan kan vi øke inntekt – ikke bare spare Omstilling – tenke nytt (...for dette mangler i kommunal sektor (sic!))	Legge til rette for næring og industri Næringsutvikling og bolyst Næringsutvikling som gjør at man får til sentrum og kulturbygg Vekst – næringsutvikling Bedrifter etablert i Levanger kan utvide – ikke flytte
---	--

Organisasjonsutvikling og ledelse

Klima- og miljømessig bærekraft	Sosial bærekraft	Økonomisk bærekraft
---------------------------------	------------------	---------------------

Raske samfunnsendringer, sammensatte tjenestebehov og press på rammebetingelsene utfordrer kommunens kapasitet og evne til å håndtere kompleksitet. Det er behov for nye og framtidrettede løsninger.

Økt grad av helhetlig ressursforvaltning må være en ambisjon både på politisk og administrativt nivå i organisasjonen.

Det er behov for å utvikle ledelsespraksiser der alle tar felles ansvar for å løse utfordrende problemer, og der ledere har kjennskap til faktorer som fremmer innovasjon og utvikling.

For å sikre kontinuerlig utvikling i Levanger kommune, er det avgjørende at ledelsesplattformen er fundamentet for ledelsespraksisen.

Godt samarbeid mellom politikk og administrasjon krever forutsigbare og langsiktige styringssignaler.

6. Planer og planbehov

Forklarende tekst som skal tas ut før planstrategien vedtas:

Planprogrammet ble korrigert i kommunestyrets sak 21/2023 Regnskap og årsberetning 2022. Etter dette har administrasjonen ut fra tilgjengelig kapasitet og behov gjort noen nye vurderinger av framdriften. Dette er vist i rød skrift. Administrasjonens gjennomgang er ikke ferdig.

Forklarende tekst som skal inngå i planstrategien:

Oversikten under viser hvilke planer Levanger kommune har og når disse skal revideres, og hvilke nye planer det er behov for å utarbeide for å legge til rette for ønsket utvikling.

For de fleste av planene er tidspunktene for revidering eller utarbeidelse vist. For noen av planene må dette av kapasitetsmessige årsaker vurderes på et senere tidspunkt.

Gjennomføring av planarbeidet rapporteres årlig i Årsberetningen. Når det er nødvendig korrigeres samtidig tidspunktene for gjennomføring av planprosessene.

PLANER	Vedtatt	Tidspunkt for revidering eller utarbeidelse
Planstrategi 2020-2023	2020	2024
Kommuneplaner		
Handlings- og økonomiplan/budsjett	Årlig	Årlig
Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030	2021	2024-2025
Kommuneplanens arealdel	2022	Temarevisjon 2024: Næringsområder og Masseforvaltning 2026-2027: Full revisjon
Kommunedelplan Levanger sentrum	2019	2025-2026
Kommunedelplan Skogn sentrum	2022	2026-2027

Kommunedelplan Åsen sentrum	2022	
Temaplaner		
Temaplan forebygging av omsorgssvikt og atferdsproblemer. Fra stykkevis og delt – til sammenheng og helhet	2022	Vurderes senere
Boligsosial temaplan	Del 1: 2022 Del2: 2023	Vurderes senere
Lønnspolitisk plan	2023	2023
Temaplan klimatilpasning, NY		2023
Hovedplan ROS/helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse	2019	2024
Smittevernplan	2018	Revidert i 2023, men da som en fagplan
Byutviklingsstrategi, NY		2024
Temaplan Frolfjellet 2003-2015	2003	Vurderes senere. Mulig oppstart i 2023.
Temaplan legetjenester helse og velferd, gjeldende fra 2021	2020	2023 eller senere
Oppvekstutredningen	2023	-
Temaplan for skolebygg med uteanlegg		Vurderes etter Oppvekstutredningen
Temaplan kommunale barnehager	2020	
Temaplan vold i nære relasjoner 2020-2023	2019	2024-2025
Gatebruksplan, NY		2023
Temaplan arbeid og aktivitet 2019-2022	2019	2024-2025
Områderegulering for Levanger sentrum	2014	2023-2024
Temaplan rekruttering og kompetanse i helse og velferd 2020-2023	2019	2024
Temaplan velferdsteknologi 2020-2023	2020	2024
Temaplan skolebibliotek (2020 – 2024)	2020	2024 eller senere
Temaplan bibliotek, NY		Starter 2023 2024-2025
Temaplan kulturskolen som ressurscenter for samskaping av kultur i helse og oppvekst		Starter 2023 2024-2025
Temaplan universell utforming, NY		2026
Temaplan vannforsyning 2020-2027	2020	2027 eller senere
Temaplan avløp og vannmiljø 2020-2027	2020	2027 eller senere
Områderegulering for Levanger havn fra 2019	2014	Vurderes ved behov
Temaplan kommunal kriseberedskap, NY	2022	Vurderes senere
Temaplan trafiksikkerhet 2018-2021	2018/2020	Vurderes senere
Temaplan kommunal veg, NY		Vurderes senere
Temaplan idrett, leik og fysisk aktivitet	2022	Vurderes senere
Temaplan kommunal tomteutvikling	2022	Vurderes senere

Strategisk kompetanseplan, NY		Vurderes senere
Temaplan habilitering og rehabilitering, NY		Vurderes om temaet ivaretas i eksisterende planer og pasientforløp
Temaplan ruspolitikk og psykisk helse 2016-2019	2015	Vurderes om egen plan er hensiktsmessig eller om dette kan ivaretas i annet planverk.
Temaplan demens, NY - Nasjonal demensplan brukes som veiledende i dag.		Vurderes om egen plan er hensiktsmessig eller om dette kan ivaretas i annet planverk.

7. Helhetlig planlegging

7.1. Krav til helhetlig planlegging i lovverket

Plan- og bygningsloven, Kommuneloven og Folkehelseloven krever at kommunene skal planlegge langsiktig og helhetlig for bærekraftig utvikling. Det skal utarbeides samordnede og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi, for utvikling og oppgaveløsning i kommunen og for lokalsamfunnets utvikling.

Planleggingen skal være helhetlig ved at sektorer, oppgaver og interesser i et område ses i sammenheng, og gjennom samordning og samarbeid om oppgaveløsning mellom sektormyndigheter og mellom statlige, regionale og kommunale organer, private organisasjoner og institusjoner, og allmennheten.

I lovverket beskrives det hvilke planer som skal utarbeides, hva som skal planlegges og hvilke krav som stilles til planprosessene.

Planer som utarbeides som følge av lovkrav inngår i kommunens plan- og styringssystem. Det gjør også temaplaner som ikke er lovpålagte, men som utarbeides når det vurderes om hensiktsmessig for å kunne oppnå ønsket utvikling.

7.2. Plan- og styringssystemet

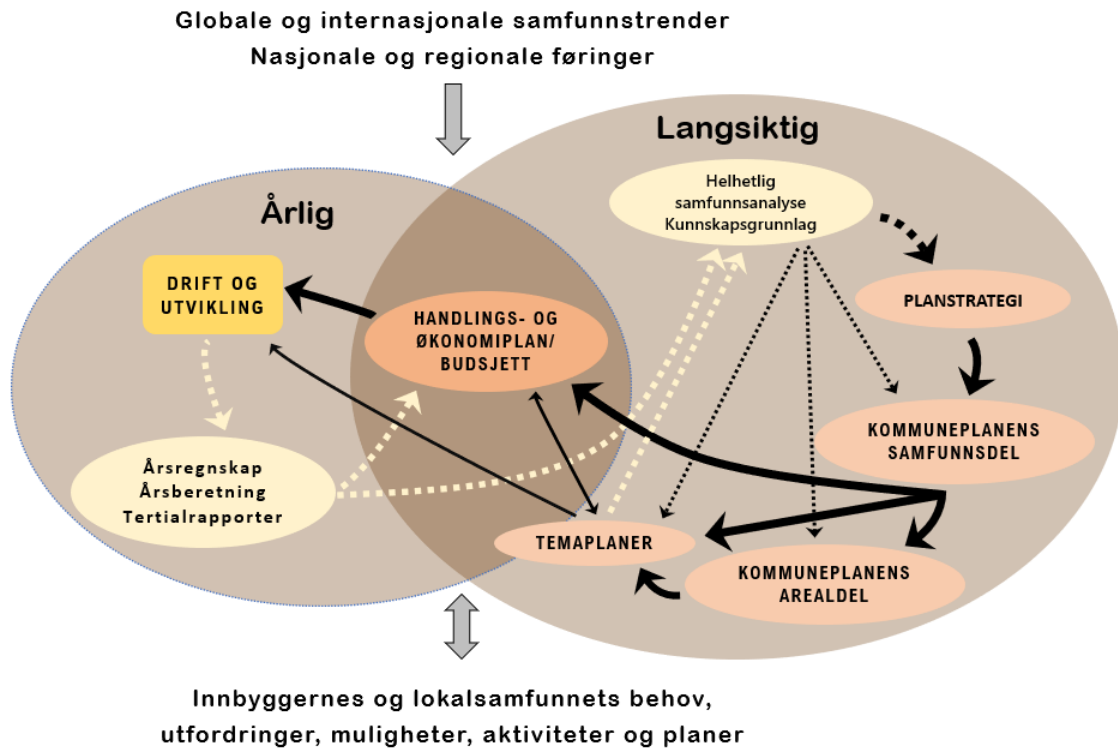
Plan- og styringssystemet skal bidra til helhet i planleggingen gjennom samordning av planer på ulike nivå, for ulike planområder og av planprosesser som gjennomføres i ulike tidsrom.

Koblingene mellom planene og i arbeidet med Helhetlig samfunnsanalyse, gjør at innspill fra aktører i en planprosess også inngår i kunnskapsgrunnlaget for andre planprosesser. Dette sikrer et bredt beslutningsgrunnlag og at planprosesser blir så effektive som mulig.

Koblingene mellom de ulike planene er vist i figuren under.

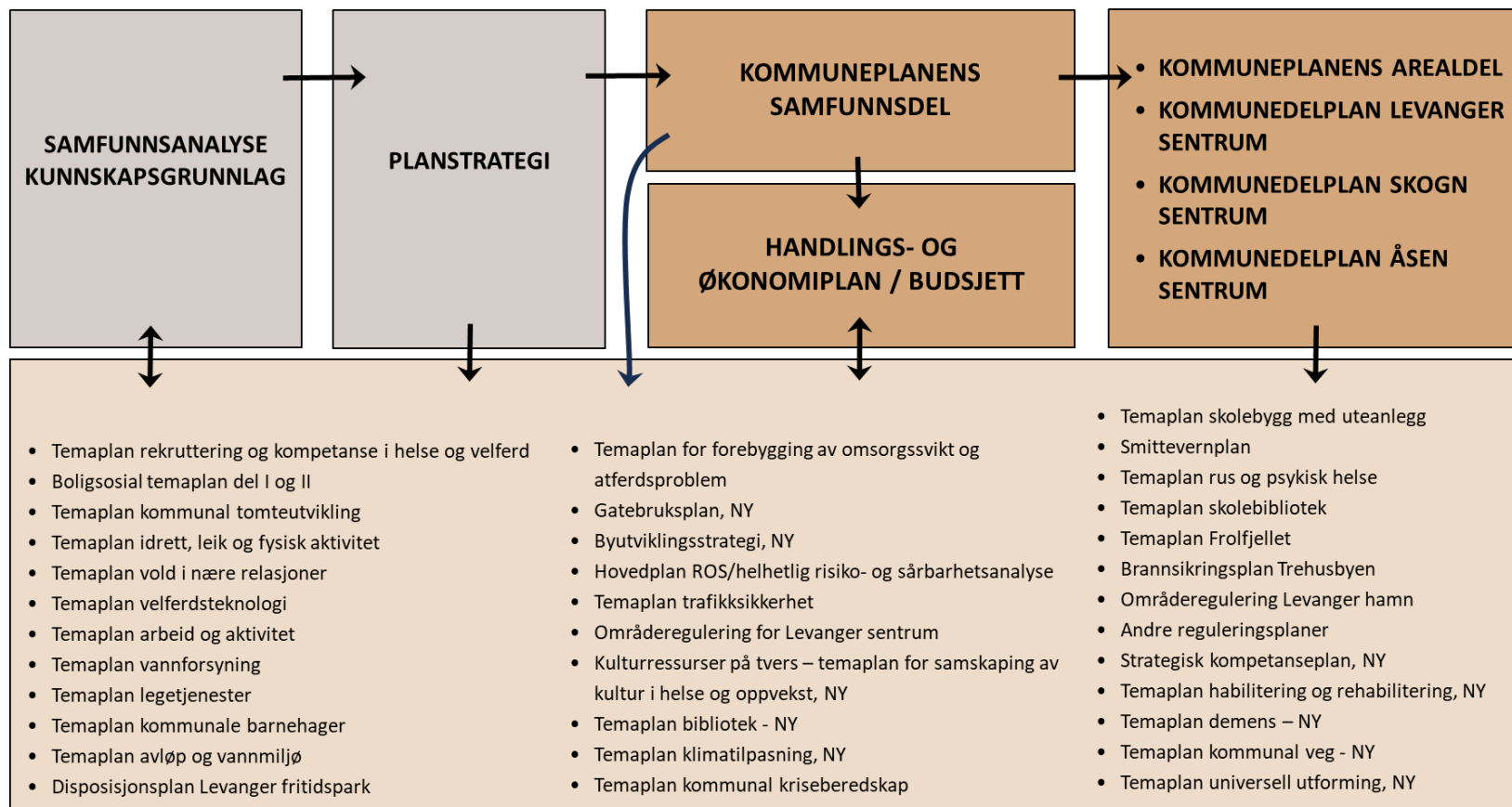

Plan- og styringsystemet

7.3. Levanger kommunes planer

Kommunens planlegging omhandler planer på ulike nivå. I figuren «Levanger kommunes planer» under vises det hvilke planer Levanger kommune har og hvordan disse planene henger sammen.

7.4. Planenes roller i plan- og styringssystemet

Å kunne planlegge helhetlig og effektivt forutsetter at de ulike planene har en avklart funksjon i forhold til hverandre. Dette er beskrevet under.

Helhetlig samfunnsanalyse ligger til grunn for all kommunal planlegging. Den viser kunnskapsgrunnlag som er relevant for å kunne vurdere hva slags utvikling som kan forventes i årene framover, og beskrivelser av utviklingstrekk som bygger på dette kunnskapsgrunnlaget. Med utgangspunkt i utviklingstrekene er det så gjort analyser av utfordringer som må håndteres og muligheter og ressurser som kan tas i bruk for å sikre bærekraftig utvikling i lokalsamfunnet og kommuneorganisasjonen.

Planstrategien gir langsiktig retning for kommunens planlegging og utvikling. Den bygger på FNs bærekraftsmål og omhandler langsiktig mål bilde, strategiske valg for samfunnsutviklingen, de viktigste overordnede utfordringene og mulighetene og et planprogram som viser hvilke planer som skal revideres eller utarbeides for å oppnå kommunens mål.

Kommuneplanens samfunnsdel oversetter FNs bærekraftsmål til satsingsområder og mål for Levanger som lokalsamfunn og kommuneorganisasjon. Planen omhandler også strategier for hvordan målene skal nås gjennom kommunens drift, planlegging, utvikling, arealforvaltning og ressursfordeling. Den omhandler også målindikatorer som legges til grunn for rapportering i Årsberetningen.

Kommuneplanens arealdel består av Kommuneplanens arealdel, Kommunedelplan Skogn sentrum, Kommunedelplan Åsen sentrum og Kommunedelplan Levanger sentrum. Arealdelen bidrar til å nå kommunens mål gjennom arealbruk som følger opp arealstrategiene i Kommuneplanens samfunnsdel

Handlings- og økonomiplanen/budsjettet skal bidra til bærekraftig økonomiforvaltning i henhold til kommunelovens krav. Planen følger opp mål og strategier i Kommuneplanens samfunnsdel gjennom ressursfordeling, drifts- og investeringstiltak og oppdrag/endrings- og utviklingsprosesser, og rulleres årlig.

Temaplaner følger opp mål og strategier i Kommuneplanens samfunnsdel. De er verktøy for å samordne innsatser på tvers av sektorer, enheter og fagområder, og mellom kommunen og lokalsamfunnet.

Årsregnskap og årsberetning er årlige rapporter om eventuelle avvik i kommunens drift, utvikling, måloppnåelse og økonomiske status i forhold til det som var planlagt i Handlings- og økonomiplanen/budsjettet. Her rapporteres også status for planlagte planprosesser i Planstrategien.

Tertialrapporter er rapporter om eventuelle avvik fra det som er planlagt gjennomført i løpet av året i Handlings- og økonomiplanen/budsjettet når det gjelder økonomi, drift, utvikling, drifts- og investeringstiltak og oppdrag/endrings- og utviklingsprosesser.

7.5. Lokale nøkkelaktører i planleggingen

I plan- og bygningslovens § 5-1 stilles det krav til medvirkning i planprosesser. Oversikten under viser lokale nøkkelaktører som er viktige for kommunens planlegging.

Politiske organer

- Kommunestyret
- Formannskapet
- Driftsutvalget
- Plan- og utviklingsutvalget
- Administrasjonsutvalget

Administrasjon/fag

- Kommunedirektør
- Kommunalsjefer
- Enhetsledere
- Avdelingsledere
- Prosessledere for kommuneplanprosesser
- Prosessledere for temaplanprosesser
- Andre ansatte

Rådgivende organer

- Forum for tillitsvalgte
- Eldrerådet
- Ungdomsrådet
- Råd for personer med funksjonsnedsettelse
- Trafikksikkerhetsutvalget
- Samarbeidsutvalg
- FAU
- Politirådet

Lokalsamfunnet

- Innbyggere
- Frivillige lag og organisasjoner
- Næringslivet
- Levanger by&bygdeLAB

Interkommunalt samarbeid

- Innherred regionråd